

Poština plačana v gotovini.

XV. letnik.

1936. december 20.

1. numera.

DÜŠEVNI LIST

Mêsečne verske novine.

Vu iméni překmurske evang. šinjorije reditel
i vřdávnik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobotá.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvřnstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Izhaja ednřk na mêsec.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Naprejplačilo gorivzeme vsaki ev. důhovnik i vučitel.

Jezuš je král svêta.

(Ješ. 9, 6 - 7; Jàn. 18, 36 - 37)

Narřdo se je, kak veliki srmák; jasli so Njemi bilé zibel i podérajřča se štalica rojstna hiža, pa je itak krao On, nájzmožnêši i nájbole odíčeni na svêti med svêmi vladári.

Njegovo králestvo je nê z etoga svêta, nenájdemo ga na zemlevidi, granice néma, oboroženi vojáki nečuvajo Njegov tron. Pa itak — dokeč se drřga králestva preminjávjajo i se tũ i tam pogrozijo v morje vrêmena i tronuše se podérajř v hištorije vihéri, tečas se Njegovo králestvo vedno dale širi i krepko stoji Njegov tron, vsepovsédik, gde so lřdjé nê zvirina postanoli.

Njegovo králestvo je v človeči srcaj, v tisti, v šteri je bogábojaznost i lřbézen do bližnjega. Njegvo králestvo je králestvo lřbézni. „Lřbi Gospodnoga Bogá... i lřbi bližnjega svojega, kak samoga sebé“ — tř je te nájvêkši Zákon v tom králestvi. Ovi Zákonu so samo tolmačenje toga. Ka je lřdem predgao od lřbézni, tř je tak ednostávno, razmeto i lřpo bilř, da, ki je tř prerazmo, tisti je tam nihao vse i nasledřvo ga je, naj ga vedno čřje i vidi. I On je s têmi svojimi nê gřčao od vsakdenêšnji nevol, od vertvinstva, od edne i drřge naváde, nego od důševnoga živlênja.

Gda predga od Božega králestva, ne briga se kelko ji je i što so, ki ga poslřšajo, prijátelje, ali neprijátelje, zevčeni ali

nezevčeni. Predgao je tak, kak pa na molitev zvajřči zvon — vsakomi, ki ga je poslřšo.

Pod Njegovimi rečámi je na pepel spadno rázno vsaki zemelski kinč, na ničes se je skrčilo vsako bogástvo, zmožnost, čést i vsa zemelska dobrřta. Lřbézen je postánola práva vrêdnost živlênja, te právi kinč, šteroga človek i přek groba lahko s sebov nesé. Tř je fundament Njegovoga králestva. Tř králestvo ne obečáva On tem Zmožnim i bogátim, nego onim, ki so čistoga srcá.

Gda so ga lřdjé čřli predgati, z te vsakdenêšnje brige so na polske liliome i nebeske ftice vrgli svoj pogléd, štere ne predéjo, pa se itak od kralá lepše obláčijo, ne sejajo, pa itak živéjo. „Iščite pa prvle králestvo Bože i pravico njegovo i vsa eta zadobite“ — velo njim je Jezuš. I mër, zadovolnost se je priselila v srce njigovo. Na Njegve gorêče reči se je razskadila — kak megla, gda sunce obsija — vsaka žalost, odřřjávánje, pa i smrt. Tak je molo k Oči nebeskomi, kak pa ki ga vedno vídi. I národ je vervao v Njem. Za Mešiáša, kralá ga je držao, ki nazáj postávi Dávidov tronuš i řidove odslobodí od rimlanskoga robstva. Ali On se ne bori za edno tákše zemelsko králestvo, nego za nebesko, štero je nê z etoga svêta. I gda se je sréčo z kem, nê ga je spitávo, odkêc je, kak je přemočen, kakše naváde má, nego tř je ščeo znati v kakšem razmerji je z Očom nebeskim, jeli verje v králestvi Nje-

govom I či je najšo tó vörvanje pri njem, gotov njemi je būo odpústiti vse gréhe. Nê se je radřivo v kařtiganji, nego v smilenosti. I či je komi pomagati trbelo, nê ga je pitao, gde njemi je domovina, kakři jezik guči, řidov je, ali samaritánuř. Tó grehřno řensko vó zdigne z řpota; jairuřa řér, te nainske vdovice siná i Lázara nazáj dá řivlênji. Tü rône — bône vráři, tam slêpomi nazáj dá poglêd. Tü z milimi rečámi trořta, tam z ostrimi rečámi kára, kak je rávno potrebno komi, da ozdrávi v dři. Ali vse tó z lřbêznosti řiní — „jas, řtere lřbim, je káram i pořtrářfam“ — velí.

Zapovedáva betegi, řumlêčemi morji i eřçe smrti. On je te prvi mantrnik lřbêzni, ali neostáne v grôbi. Pri Njegovom odprêtom grôbi se tó zmágajôče řivlênje veselí. Potem svojga Dřhá môč podêli svojim vučenikom i za njimi vsem onim, ki májo nájmenje telko vervanja, kak horčično zrno.

Krao nébe i zemle je On, ár med svetskimi vladári, řteri je būo mogôči ona dela yčiniti, řtera je On včino?

Krao je Jezuř, krao dři, krao lřbêzni. Njegova zmořnost je nê v paragrafuřaj zákona, v močnoj vojski, ali v dvêgřbaj poklřknjenoj ponřznosti podlořancov, nego v Njegovoj bořžanskoj osobi i v Njegovom Bořem poslânřtvi.

Záto si pokleknimo tá k tem Bethlehenským jaslicám, kak k tomi nájodičnêřemi tronuři i molimo na Bořični večér: „Hořana siní Dávidovómí, blagoslovlení, ki prihája v iméni Gospodnovom! Hořana na visini!“

IVENTUS.

Bořa díka.

(Poslovenčo Flisár Jánoř.) Na lastivno nôto.

Diři, dři řa moja, dike vekvečnoga kráľa,
Zdigni se pred njegov trônuř, pravi: Njemi hvála
Zvon donêči,
Pesem i gřás orgelski,
Vse naj li njega zviřáva.

Diři Gospodna, ki je vse tak môdro nastavó,
Zmořnov rečřjov svojov vse tak lepó vu řêd spravo.
Njegva milost
I velka dobrotivnost,
Svedoči zmořnost njegovo.

Diři njega záto, ka te je tak řřdno řivoro;
Po njem mář dři, môč, blářženřtvo i têlo zdravo.
Či te mantra,
Pogřbel řtiskávala,
Jo je řřrbno vkrá odstrano.

Diři njega, ki tebê lřbezřivo podpêra,
Blagoslov dáva na tvoje trřde pôleg řêda.
Nespozábi
Se z dobřôt dáni tebi,
Ne zburkaj si dři řmêra.

„řterikoli gorřvzemejo tákře dejte vu iméni mojem...“

Bořična igra. — Pisala: KOVÁŘS FRIDA.

Ořebe: 3 Angelje; Mati; Deca: Karol i Marija i Ne-
poznáno dejte (Jezuřek).

(Angelje pridejo i řvěče vuřgêjo na bořičnom dřvi.)

1. *Angel*: Mi z nebeske visine prihájamo i vesélo poselřtvo nesémo vu vsáko řiřo, ár se je dnes narôdo Zveličitel. Halleluja!
2. *Angel*: Mi řvěče vuřigamo na bořični dřvaj, ka naj řvěče gorřjo, kak tá velka řvéta třbêzen nařega Zveličitela. Halleluja!
3. *Angel*: Vônê visiki i ledeni řnêg leři, vse je přřtno, vu globokom zimřkom řpánji. Samo edno řivé: nezmêrna lřbêzen toga mâtoga de-
teta vu řtali Bethlehenskoj. Tá lřbêzen přek řasa řêgne, je večna i neskončna. Halleluja!

1. *Angel* (vesélo): Dnes se je Jezuř narôdo za lřdřtva blářženřtvo. Dnes nesmřjo skuzê tečři, samo řvéto vesêlje more břdři vřepovřédik.
2. *Angel* (řalostno): Dônok vandrajo lřdřjê na řvétí, řteri so obđáni zevřemi dobřôtami řiv-
lenja, nevidřjo pa nevôle i neznájo řelênje ti řiromákov, ki vônê zmrzávajo pod sveklimi oknakmi ti bogářcov. řrmařka deca zmrzávajo brez tople oblêke, ki bi jih řegrêla, brez řaláčka krřřa, z kém bi si glád vřřřali.
3. *Angel*: Nářdejo se třdi dobři lřdřjê med nji-
mi, ki glád řiromákov vřřřjo, ki jih řegrévajo z oblêkami i lřbêznostřjov. Edna dobra reč je dostakřát več vřêdna, kak eden řalat krřřa. Potřřřtajte se, nař Zveličitel se řrřbi za svoje; on dá lřřje rářti na pôli i hráni řřce nebeske. „řterikoli gorřvzeme tákře dête vu iméni mo-
jem, menê vřeme gorř“ — právi Gospôd. Imé Gospodnovo nář bode hváľjeno na vse veke!

Diči njega, ár ki v-njem tróšt májo, so blážíeni,
 Prihájjate k-njemi z-vúst donéčimi pesmami.
 Vsi verníci,
 Kak vréli vučenici,
 Díko, čést spévajte njemi !

Pojdmo tak do Bethlehema !

Hári Lipót ev. dúhovnik.

Istinski, právi božíč so meli v prvi vrsti tisti bethlehemiški pastérje, ki so na póli prebivali, verostúvajóči i strážo drzéči v noči nad črédov svojov. Právi i istinski božíč so nê zátó meli, ár jih je v nočnoj kmici velika svetlost okóli vzéla, túdi nê zátó, ár so s svojími vúhami čúli angelsko pesem, nego zátó so meli blážíeni i veséli božíč, ár so po tej zgojeni rečáj eden drúgomi etak znali govoriti : „Pojdmo tak do Bethlehema, i poglednimo tó zgojeno rêč, štero nam je Gospód oznano.“

Tej bethlehemiški pastérje so túdi zdaj na póti. Oni prehodi jo na tom lèpom kolednom svétki túdi našo krajíno, obíščejo vsáko hižico, gde lúdjé prebivajo. Idejo vu velike krasne váraše i v mále zanemárjene i razlúčane vesnice, k stančarom lépi i velíki hiž, pa máli kučic i povsod z milim vabílvim glásom etak zovéjo : Hodite vsi ! Pojdmo tak do Bethlehema !

I rësan, dnes na kolední svétek vsi v Bethlehem moremo idti. V Bethlehem moremo idti, da bi se tam sréčali z naším Odkúpitelom Jezúš Kristúšom.

Dnes v Bethlehem more idti mála, dróvna deca, ki se ešče brezi brige igra, da bi vzéla Jezúšov blagoslov, i čúla ete Njegove lépe reči : Pústite otroke k meni prihájati, ár je tákši králevstvo bože.

Tá próti Bethlehem se more paščiti dnes tisti človek, ki jezero-jezér brig i bremenov nosi, ki se potápla v svoji nevoľaj, ár túdi njega Jezúš etak zové k sebi : Hodte k meni vsi, ki se trúдите ino ste oklajeni i jas vam počínek dám.

Tá próti Bethlehem se more idti dnes dosta i dosta žalostni, tužni lúdi, ki se britko jóčejo pri grobaj svoji lúbléni, ki so túdi v etom leti velike zgúbičke meli, ár samo tam pri tistom Jezúši nájdajo popolen tróšt, ki etak erčé k nam : Jas sem gorístanen-jé i žitek, ki verje vu meni, i či mer-jé, živo bode.

Tá na v Bethlehem pelajóčo pót more stópití dnes vsáki ostávleni, vsáka sirota, vsáka žalostna dovica, vsáki v súdešini, v zmenkanji živóči človek, da naj na toj póti poišče i nájde svojega Zveličitela, ki nás vse etak tróšta i batrivi : ne jóčte se, ár sem jas vsig-dár z vami.

Túdi té neveren, dvojéči, trdoga srcá bodóči človek naj v eti lépi svétkej prime bethlehemiški pastérov rokô. Naj ide z njimi próti Bethlehem, gde pred njega stópi té zmučeni i razpéti Kristúš z etími rečmi : Nesi prst tvoj ese i vidi roké moje, i nesi rokô tvojo, i vrži jo v rebro moje, i ne boj nevervaní, nego vervaní.

(Angelje zvonijo z málími zvončkami i odí-dejo. Matí, Karol i Marija pridejo.)

Marija : Mama, mama, glédajte, kakše lépo božíčno drévo !

Karol : I té vnóge svéče i lépi okínč. Mama, povéte nam, zakaj prinesé Jezúšek vsáko leto božíčno drévo ?

Marija : Mama, jeli dobijo vsa deca, dobra i húda, od Jezúšeka božíčno drévo ?

Mati : Či ta ese poslúhšala. Jas vama od Jezúšeka bodem pripovedávala.

Marija i Karol (naednók) : Ja, prosím, lúbléna mama !

Mati : Pred vnógimi i vnógimi létmi sta potúvala Jožef i Marija z Názáretha vu Bethlehem. Gda sta tá prišla, sta nindri nê mogla nočno počíválišče dobiti, nazádnje vu ednoj máloj štali sta mogla k počítíki idti. Okóli pónóči se je edna velka zláta zvézda zdignola obri štalé,

ár Marija je porodila dète i tó dète je biló boží sin, Jezúš. Z nebés so prišli angelje doli i so popéváli zahválne pesmi vu toj svétoj nóči, ár Gospód Jezúš je prišao na ete svét, naj oslobodí človečanstvo od vsé gréhov. Od tistoga dnéva mao pošle Jezúš vsáko leto svoje angele k vrloj deci z božíčnim drévom za znaménje velike radosti. Jeste pa dosta sirotinske decé, ki nemajo starišov, nê dóna, nê krúha, k-tákšim niti angelje nemorejo prínesti božíčnoga dréva. Pa rávno tákšo siromaško deco moremo z lúbéznostíov obdarúvati, ka mámo z njimi deliti i či rávno samí nemamo obilností, dónok eden faláček krúha, edna žlica župe, eden topel róbec je vu vsákoj hiži víše za edno siromaško trpéče dète.

(Na dveraj trúplejo.)

Marija : Ste čúli, mama, na dveraj je nikák klonckao ? Što ščé tak kesno ešče pridti ?

Tudi proti Bethlehemu naj ide na božič vsaki grešnik, vsaki hudi, lagoji i zgubleni človek. Ar z tiste zibelke, z tisti jasel edno veselo oznanenje prihaja proti grešnikom: Povrnte se, delajte pokoro, ar Gospodin Bóg nešče grešnika smrti, nego naj se pobógša i naj živé.

Brat i sestra! Štokoli si, kakoli te boli, kakšegakoli pozvanja si, kakšegakoli stana si, dnes neidi i ne hodi po drugi potáj. Nego hodi, primimo eden drugoga za rok i dnes na koledni svéti dén pojdmó vsi do Bethlehemu, da bi tam sréčali i našli našega dúševnoga vodítela Jezusa Kristusa. Dnes naj vsako srce, vsaki človek z veseljom speva božično pesem: Dika na višini Bógi i na zemli mér, vu lúdi pa dopádnjenje!

Svéta familia.

Dávid kralá vejka, pozdrávlam te z-srdcá!
Zláta, srebra nemaš — tvoja je pravica.
Srdc lejpa koróna, bláženstvo, lúbézen,
Odkúpitel je dnes z nébe k nam prinešen.
Angel ga nazvésti, zvézda ga pokáže,
Vu njem se ponávla nóvi žiték zdá že.
— Hválo dávam Bógi, z srdca njemi hválím;
Za tébe, držina, vrejšo njega molím.
Na ete svéti dén vkleknimo k-molitvi,
Aldúmo z-radostjov nebeskomi Bógi!

To nebesko radost nasledúje žalost,
V-roditelov srdcáj trgajóča britkost.

Mati: Poglednite, što je tú?

(Deca idejo k dveram i notri pripelajo edno málo, slabo oblečeno deklinico.)

Marija: Glédajte, mama, edno siromaško dète, od kakšega ste nam prvéle pripovedávali. Midva šcéva tomi deteti vsáki kaj dati, ar je dnes božični večér. Jas njej dam moje tople štrumpfe i ti Karol?

Karol (vesélo): I jas dam moj štrikaš, ar tak mam topel plášč.

Mati: Dobro je tak, deca! (K-túhinskoj deklíci obrnjeno) Odkèc prihájáš, mála i ka ti je imé?

Deklca: Céli svét je moja domovina, líki dóma nindri nemam; dobri lúdjé me gorívzemejo, hudi me pa odženejo od praga njihovoga. Dobri lúdjé mi krúh dájó, hudi me pa z-kaménjem lúčajo. Moji starišje že dugo neživéjo, ali moj nebeski Oča živé! Mrzlo je vóné, do kólen ségne snég, nogé so mi ranjene od ostroga léda. Z odrevenelimi prstami sem ko-

Herodeš, krv, skuzé, gor' kričijo k-nébi,
Prepraviti ste rêč njegovo preslabi.

Gréha ino smrti oblást je vkúp strta,
Ar je tak zmožnoga Bóga vola svéta.

Zaman pregánjajo, nedúžne vmárjajo,
Toga iskanoga nikak nenáidejo.

Na ete svét' večér vkleknimo k-molitvi,
Aldúmo z-radostjov nébe — zémle Bógi!

Gori jemlé, rasté, vu dúši i telí,

Pred Bógom i lúdmí v-lúbézní milostí,

Štero je módrosti začétek i konec.

Bože bojznosti vretina i zdenec.

Tam ga vídiš v cérkvi, v svétoj Božoj hiži,

Vu kom se je Bógi dopadnólo túdi.

Zvoná glás se zglásí, v-cérkev nas pozáva.

Rêč Božo poslúhšat nás on pobúdjáva.

Na ete svéti dén vkleknimo k-molitvi

Aldúmo v-radosti vekvečnomi Bógi!

Kak nébe poselník potúje med lúdmí,

Tak činí, kak Bóg sam: včí i čúda činí.

Po svétom dúhi, vse vu njegovoj móči,

Včí! Ka je Bóg vsej nás Oča vsamogóči!

Za nás živé i za nás na križi vmerjé

I vekvečno zvélíčanje nam prinesé.

Nej je več plača dól i sprhlivosti stan

Zemla, bógšega je spravo po njem Bóg sam.

V etoj svétoj nóči vkleknimo k-molitvi,

Aldúmo v-radosti stvoríteli Bógi!

Gori je stano! obládao grob ino smrt,

Sládek bode zdá že i nam počínka vrt;

maj klonckala na vaši dveraj. Dnes je svéti večér! Vsi lúdjé se veselijo pri božičnom drévi, ali vu svojoj radosti nemajo časa za méne. Jas sem lačna i trúdna.

Mati: Nè si zaman k-nam prišla, mála siróta.

Deca, idte žnjóv vu kúhnjo, dajte njej jesti i té si naj k-počínki léže. Na klópi pri péči je toplo. Marija, daj njej vankiš tá i edno odévko.

(Deca odídejo i tò málo z-sebov pelajo.)

Mati (sáma): Siroče dète, kak se mi mili! Či si zmislím, ka bi moja deca ednók tak mogla trpeti. Tò dète šcém pri meni obdržati, gde máta dvá za jesti, tam jeste za trétjo túdi mesto; naš nebeski Oča de mi pomá:ao moje skrbi nositi.

(Marija i Karol nazájprideta.)

Marija: Mama, jas sem dála tò málo deklíco vu mojo postelo si léčiti. Jas bom rada na klópi pri péči ležála.

Pri cvetnom grobi stojěč več nika nezdvaj,
 Vu lübéznosti Božoj vsigdár močno stoj!
 Oča nebeski dosta prebiválišč má,
 Vu šteri ednók i nam tūdi sálaš dá.
 — Dika bojdi Bôgi! Z-angelmi tak právím;
 Z-tími mojimi te, oh Bôg, z-srdca hválím!
 Na ete světi dén vkleknimo k-molitvi,
 Aldŭjmo z-radostjov nebeskomi Bôgi!

Sántha Károly.

Na konci leta.

Pri vsákoga leta konci je potrebno račun včiniti od oni děl, štera so se v-pretekôčem leti naprě dalé i štera so včinjena.

Gda obslědnjim doli spišemo toga pretekôčega leta slědnji i toga pridôčega prvi račun, se med njima vöpokáže eden račun: ali sigurno pravičen, ali pa površen i nepopolen.

Ti pošlŭvani čtitel i naročnik našega časopisa: *Düševnoga Lista*, ki si njega z-prijaznivim tálom i vugodnim náglbom přejao, vzemi zdá tūdi přijaznivo eto pitanje i postavi v-tvoj račun eto djátko: *Jeli si prinesao kaj dobilčka tvojoj sv. materi cěrkvi, tvojemi vadlŭvánji v-pretekôčem leti?*

Tô je nê rávno fontošno, kelko penez si darŭvao k-njega dáti, dobrovolni dárov pri prillikaj na gvŭšne cile pobérájóči. Kí vu prvoj vrsti té računa i nosi naprě, njegov račun je nê popolen. Verskoga žitka nájlěkša pogŭbelnost vu

tom stojí, či posebni verníci pri materiálnom podpěranji sebě hválíjo; z tēm se přestímávajo, ár se z tēm od ti plemenitěši djánj ognoti, mentŭvati šetŭjejo. Dáčeplačnik je ešče nê popolen i práva kotriga svoje vere. Popolna kotriga de li te, či sebě cěle verske občine za eden tál občŭti i drži. Ár vu cěle občine těli srdcé, krv, misli, radost, staranja, obládnosti i spadáji přebivajo ino se dájo naprě. Záto tí tūdi vu vsě tē žíva kotriga máš bíditi i státi.

Sčeta tvoja mati cěrkve je zemelskoga žitka te eden nájlěkši bojŭvník. Opásani z istinov, oblečen z pravicov, obŭti z evangeliumom mēra. Na glávi je z zveličanja korónov okínčani, vu toj drŭgoj pa meč dŭhá majóči, ki je Rěč Boža. Tak se bojŭje na světi, či je potrebno prŭti cělomí světi, ár se za svět bojŭje. Tak se bojŭje, či je potrebno včási tūdi prŭti tebi, ár se za tēbe tūdi bojŭje. I záto rávno se tŭ začne računa goripostávanje i začětek.

Ti se žnjim vréd máš bojŭvati, ár či se kotrige edna prŭti drŭgoj poreberíjo i protivíjo, kakda te má tělo obstáti? Či darŭješ z-tvoji penez njemi eden-eden tál, zaká nedarŭješ njemi z-tvojega srdcá, z tvoje misli, z-tvoje düše, z-gorěče lübéznosti tūdi kaj? Dobro presámnej, jeli si se gda gori vzéo kre tvoje vere, jeli si se pôdao za njénoga branítela? Jeli je tvoja vernost k-njě práva vernost bila, štera bi probo přestála? Jeli si gotov bio za njě volo kaj kvá-

Karol: Jas sem dao njej moj božični koláč i samo malo je jěla. Ovo dámo njě vŭtro na pŭt.

Mati: Nej, deca, tŭ več nede potrebno. Deklica pri nás ostáne i vaša sestríca bode.

(Deca obimajo svojo mater.)

P e s e m :

Tiha nŭč, světa nŭč,
 Spáva vse, samo te
 Světi pár verostŭje v štali,
 Děte bože položi v jaslí,
 Kŭ tam spi preslatko, /.

(Trijě angelje nazájprídejo i srmaško deklico na sredíni májo vu blišćěčoj obleki.)

Marija (prestrášeno): Mama, glějte, tŭ je tá siromaška deklinica, štero smo gorírvěli.

Karol: Odkéc je pa vzěla tŭ lěpo oblěko? I odkéc so příšli tē angelje?

Mati: Deca, deca, vē je pa tŭ Jezušek!

Jezušek: Z nebés sem příšao doli, vu raztrganom gvanti i klonckao sem na dveraj ti lŭdi, da bi vido njihovo smilŭvanje. Vnŭgi so záprli svojega srcá dveri pred menom, ár so nē znali, što ščě notri pridti. Ništerni so mi dálí nēradi faláček krŭha; malo šteri so me gori přijali z milŭvanjem. O pa: „Blájženi so ti milostivní, ár oni miloščo dobíjo.“ (Mt. 5, 7.) Vaše smilŭvanje bode oblŭnato od Očě věčnoga. Vi ste me goripřijali, vi ste mi dálí jestí, vi ste me odeli, vi ste mi dálí mesto na počínek, brezi toga, ka bi me poznali i záto ste blagoslovení. (K-gmáni obrnjeno) „Zaistino velím Vam, šterikoli gorírvzeme tákše děte vu iměni mojem, meně vzeme gori.“

3 Angelje (skŭpno): „Dika na visíni Bôgi i na zemli mēr, vu lŭdih pa dopádnjenje.“

(Vsi vkŭper odídejo.)

ra, trpljenja, zgubička prenositi? Jeli si vu hipi skúsavanja, nagibanja, za svetski dobrôt haskov, nálmre pri ženitvi i drúgi prispodobni prilikaj njé trden, negenjani, stálen vernik bio?

Pa tá sv. mati církev túdi veliko prišestnost má Vékšo, daleč ségajočo, globoko bodôčnost bole že eti na zemli, kak pa kakšesté drúge človeče nástave. Ti si že vöprišao z-ti preminôči lét šeregôv, mogôče ti je že imé preminolo, spômenek ti je pozábleni. Ali ona de se dale z zveličanja z-záslovov, z pravice, z-vere kostricom, z dúhovnim rožjom, z-Bogá vekivečnov rečjôv, z-světoga evangelioma mečom bojúvala za zatebom pridôči svét; za pridôče národe, med šterimi tvoji késni porodje, odvêdki, naslednici živeli bodo. Niháj njim záto kak drágo ôročino: krepko, obíadavno i vodéčo svétu mater církev, nakeliko je li od tébe mogoče.

Či pri račúna tvojega sklenjávani i gori postávljeni kém več vernosti, batrivnoga bojúvanja i srdca lúbéznosti nás vöpokázati pri nôvoga leta prišestji, teda z-mirovnim srdcom lehko vzemeš slobôd od pretekôčega leta, naj odhája ono! Mesto njega dobiš nôvo, vu šterom bodeš meo priliko to zamüdjeno doprinesiti. Pripravi se, verostúj, da te Bôg pomore k ednomi bôgšemi račun dávanji! Blájženo nôvo leto želém vsém naročnikom i čítelom!

F. J.

P e s e m :

Tiha nôč, svéta nôč,
Angelski šerezi
Nesé pastérom veséli glás:
Rešitel je dnes rodjen za Vás,
Tam vu Bethlehemí/.

Tiha nôč, svéta nôč,
Boži sin, tvoj spomin
Nam napuni dnes srce z mérom,
Gda mi spévamo vsi z-veséljom:
Díka bojdí Bôgi, Oči na visini!

Kak to sádno drêvo more prenášati dosta slaboga, bliska vdárec, točo, mravlè, mraz ino hlco — i dônok more dober sád roditi, prispodobno túdi krstšanski človek, čl glí je vödjáni vnogoj neprijétnosti i žalosti, od tej nepride na nikoj, nego se oplemeni po njej. — Luther.

Primož Trubar.

Drúgo pregnánstvo i smrt.

Preveč žmetno se je lôčo Trubar od svoje slovenske domovine. Vej je že vido zrásti edno krepko, organizirano evang. církev i te, srédi etoga dela, je mogo nastôpiti žmetno pôl drúgoga pregnánstva.

Šô je nazáj na Nemško, dôbo je včasi edno službo, naskori pa faro v Derendingeni. Eti je ôsto vse do svoje smrti. Prilična njemi je bila služba v etoj máloj vési zavolo blúžine vseučilišča i svoje tiskárne. Kránjski dijáki, ki so prihájali na vseučilišče v Tübingem, so se v njegvoj hiši i pod njegovim dúševnim i dúhovnim voditelstvom pripravljali na službo svoje domovine i svoje církeve.

Nájbole je pa služo Trubar svojoj domovini s tem, ka je ešče vsigdar paščljivo píso i pošilo domô svoje knige. Ungnad je mrô, njegov biblijski inštitut v Urachi je hénjao biti ali Trubar je dobivo pomôč domáče gospode, tak ka se je njegvo delo záto néj zastavilo. 1566. leta je dao v tiskárno „Ta celi psalter Davidov“ (Žoltarske knige). Tô je edini tál stároga zákona, šteroga je Trubar na slovenski jezik obrno. Tô je pa za toga volo napravo, „da bi naša církev v stráhi i stíski i gda njej je dobro i mir má, mogla vküper z vsémi odebránimi z istov mislijov, z istim dúhom, rázumom i verov gučati z Bôgom“. 1567. leta je trí knige dao vö: Ta celi katekizmuš, šteroga je naméno včenjéj práve krščanske vere; Svetiga Pavla listi; i Pesmarico, v šteroj je od štirideset pesmi 23 Trubar sam napiso, drúge pa njegovi pomočniki, ár je túdi on spozno potrêbo i velki blagoslov cérkvene pesmi. Vej je sledi, gda so prišla pregánjanja, evang. vera v slovenskoj zemli samo v čtenjej svétoga pisma i v dúhovnoj pesmi živêla dale. Eta pesmarica je tak prilüblena grátala, ka je šestkrát bila vödána. Preživêla je celô grmáde protireformácie i v 17. stotini so tiskali Trubarove pesmi njegoví nájhüši protivníki — slovenski katoličanci. Na Koroškom so si pa evangeličanci ešče v 18. stotini prepisávali njegvo pesmarico.

Vnôgo je píso ešče Trubar, nemremô eti vse našetiti. Leta 1582 je dao vö svojo slédnjo knigo i z njôv je korunüvo delo svojega žitka: „Ta celi novi testáment“. V predgovori je slobôd vzéo od svoji lübléni Slovincov, kak eden, ki je dobro skončao svoje živlénjsko delo i z nájemom

radostnoga znánja, ka néj samo po várašaj, nego tūdi po slovenski vesnicaj čtėjo njegve knige z velikim poželénjem i veseljem. On je návčo svoj národ čteti, on je prvi píso v slovenskom jeziki i ka je píso, to so reči vekivečnoga žitka bilé.

Ešče ednôk je ségno stárec za perom. Žé pred 25 leti je mislo na Lutherovo znamenito hišno postilo — predge za dománje čtenjé — i zdaj, gda je že vōdao vse potrebne knige, jo je začno obrátati na slovenski jezik. Nej je obtrūdo vse do slédnjega. Trí dni pred smrtjov je diktiro ešče zádne strani i na smrtnoj posteli sta njemi siná mogla obečati, ka ta se skrbela za tiskanje etoga slédnjoga sáda njegovoga bogátoga žitka.

Na konci smo. Sprevájali smo ga od ráne mladosti, od prvi reformátorski spoznanj přek ednoga sádapunoga žitka do smrtne postelé. Ni eti je nej odložo ešče pera. I či zdaj, nazájglédávši na njegov žitek, pitamo, ka je dalô njemi mōč k velkomu pozvánji i vnôgomi trplénji, ka je napravilo etoga siná preprōste kmečke hiše za slovenskoga reformátora, te z njegovoga žitka oni odgovor nájdemo: Lūbézen do svojega národa i vsa obládajōča lūbézen do Kristuša, v štero je zrāso po spoznanji njegovoga čistoga nepokvārgenoga evangelioma.

Dvakrát pregnáni s svoje domovine, ali dōnok do slédnjoga nej slūžéči je 29. junija 1586 mrō v tūhini slovenski reformátor. Kak visiko so ga tam preštimali, kaže njegov sprévod, na šterom je slobōd vzeo od njega eden nájvėkši voditel wūrtemberškoga evangeličanstva. Pokopali so ga v Derendingeni, v onoj cerkvi, v šteroj je v zádni dvajseti letaj svojega žitka predgo Kristušov evangéliom.

Daleč od svoji lūbléni Slovincov počiva on — tak daleč, ka so ga domá pozábili. Krváva leta prōtireformácie i dúge stotine s silov v pápínsko církev povrnjenoga národa so zabrisale spōmenek njegovoga reformátorskoga dela. I njegov národ dnes že z milūvanjem guči od njega, ka je reformátor slovenskoga jezika zablōdo na pōt krivoverstva. Zōbstom stoji njegov steber v Ljubljani, slovenski národ že ne vė, ka je šceo Trubar biti, slovenski národ je že pozábo, ka njemi je Trubar dosta, dostá vėč šceo dati, kak slovenski pismeni jezik.

Vandraj, slovenski národ, daleč v tūhino, stōpi k njegovimi grobi i spoznaj ga z rēči porūšenoga kamna :

V etom grobi počiva sín slovenskoga národa, Primož, ki je bio veren sluga Kristuša. On je prvi zaneso v Ljubljáno právo vero, Pregnáni zavolo Gōspodna, je vnôgo trpo.

Obrno je na domáči jezik Bože knige, Zasėjo je svėto včénjé v vzhodne krajine. Noso de zdaj z velikim Pavlom korōno nebeško, V nikšem vremeni povehnlivo, vekvečno.

D. A.

Nika od zvōnėšnje missie, ali od povrnėnja poganov.

Vkūp postavo Flisár Jánoš.

1.) Horčično zrno.

Gospon Jezuš Kristuš je pri zemelskoga svojega pozvánja dokončanj Bogá molo za vučenike i za vse one, ki od vučnikov bodo slihšali evangeliom. (Molitev je v Jánoša evangeliomi 17-tom táli od prvoga do slédnjega veršusa doli spisana. Poráčam jo, naj jo vsáki večkrát přečtė.)

Što oči má na glėdanje, se ogvūša od toga, ka je Bōg toga krotkoga, poníznoga Nazerenskoga tō molitev poslūhno. Vu velikoj rimlānskoj držávi so za jáko malo držali ino pred velikov vnožinov je skrito, pristrano delo bilō tō, štero se je v Bethlehemi začnolo. I po blūzi dvė jezero lét, dnesdén, se je evangeliom že dōnok nateliko razšūro po cėloj šūrōkoj zemli, ka cėloga človečanstva trėji tál pozna Jezuš Kristuša imė. Z-šėststō milionov okrščeni lūdi bár je nė vsáki Kristuša právi nasledník, ali vu toj velikoj vnožini, vu nezračúnanoj formi i račúni, vu nezračúnani mēstaj ino Bōgi do prijėtnoga vrėmena, živelō bode tō svėto jedinstvo, za štero se je Jezuš molo.

Z horčičnoga zrna zidōčega i zrastšenoga drėva košnate vėke se pokrijejo na cėlo zemlō i či ji bár vnogo nevė, z-istinom toga drėva vėke bránijo millione lūdi. Toga drėva vrėhki držijo, kakti gnėzda držáve, národe, šteri vnogokrát vu grėhšnoj, nevėdnoj neznanosti živėjo svoj nestálen žitek med drėva košnatimi vėkami i niti si ne mislijo, kak grozno odpūščávanje bi přišlo na njė, či bi nji gnėzdō z-vėk vu globočino spadnolo. Istina, ka Gospodin Bōg neživi zátō tō košnato drėvo, da bi vsi okrščeni lūdjė toga vrėdni bilí, nego zátō, ár vu vrėkov vėkaj i vu njega cėloj vsebini se Jezuš Kristuša zmož-

nosti můč vrtí, tečé i tak ono vsigdár sád rodi na Gospodna Bogá díko. Vsepovséd i vsigdár nemremo vidíti njega sadú, ali gde dŭše z-istinom Bôgi ščéjo slŭžiti, tam drévo cveté, sád rodi i vekivečno bláženstvo dá lŭdém.

2.) Ka je zvöněšnja missija?

Krščanski návuk se je na srědnjega mŕja bregŕv krajaj vse okŕli že vu prvi stotina razšŭro. V Ážiji i v-Afriki ga je vsedugoně mohamedinizem celŕ zničo, vŕstrebo. Vu Eurŕpi se je vsigdár bole i bole razšŭrjavao krščanski návuk i gori so ga vzéli oni národje, ki so vu Europe severnom kráji prebivali i po lŭdstva vandraj se vu njě sredino priselili. Zaprva so so se zistinom protivili Kristuša evangeliomi, ali sledi kak so ga bole i bole gorivzéli so se hitro razvijali, gori jemáli vu naprědění i zmožni postanjŭvali. Vu drŭge jezernice sredini so zevčenost i krščanski návuk vu Ameriko tŭdi presádili. Od šteroga hipa mao so se ešče bole razvijali vu zevčenosti, vu dobrobodŕčnosti i zmožnosti. Povnŕžali so se i obogatili se, kak nigdár nē šteri drŭgi národje svetovne hištŕie. Europe i Amerike krščanstvo si je od Kristušovoga návuka čiste pravice i čŭdne zmožnosti vu svojem žitki svedŕstvo spravilo i z-Bože milošče je nateliko krepko grátalo, ka si je že blŭzi od dvěstŕ lēt mao na Ážie, Afrike, Austrálie i otokov poganov, i nadale na židovov i mohamedánov povrněje tŭdi lahko mislilo, naj oni tŭdi spoznajo po Jezuš Kristuš i ednoga právoga Bogá. Tŕ naminjavanje i cil je zvöněšnja missia. (Dale)

Pár stránov z kêpešne knige cerkevnoga žitka.

Takši je cerkevni žitek, liki z dosti stránov stojěča kêpešna kniga. Kěpi evangeličanskoga človeka i gmán radost, bláženstvo vu crstni licojnaj, ali pa poteknenjě, spádnenje v ŕmurni licojnaj kážejo. Z ete velike knige bi radi pokazali pár kêpov, lěpe i tŭdi pobite licojne.

Zástavo držěči.

V ednom našem evangeličanskem listi smo čteli od fární inšpektorov, kak zástavo držěči. Mi tŭdi ščěmo od ednoga etakšega zástavo držěčega edno-drŭgo povedati. Ne vějo drŭgi, ka je zástavo držěči, samo njegovi vernici ga

poznajo za takšega. Tam je vsigdár vu Božoj hiži, njegovo mesto nigdár nemŕti pobožnosti vernikov, ár je nigdár nē prážno, zvŕn či je nē domá, štero pa nigdár nezamŭdi naprěpriglásiťi svojemi dŭhovniki. Dostakrát bi radi bili, či bi skŕz vŕr lahko mogli poslŭšati etoga zástavo držěčega, z koga vsáke rěči se vŕsvěti eto ogvŭšanje njegovo, ka nē zgŭbleno dugŕvanje bráni...

Ka je destrukcio?

Tŭhinska rěč je tŕ. Niti je neščem doli-obrnŕti, vēm se z nasledŭjočivi dvě pėdi svetlo pokáže, ka znamenŭje.

Vu ednoj gmáni ji je vidno malo vu cėrkvi. Po božoj slŭžbi opitamo edno starico, ka ji tak malo hodi vu cėrkev. Nad odgovorom smo se preveč léknoli. Eto je odgovorila: farar- ca i školnikojca sta tri lěta nē bile vu cėrkvi.

*

V ednoj drŭgoj gmáni, gde tri vučitele mámo, je tŭdi prázna cėrkev. Zrok je isti z pr- věšim, z tēm rázločkom, ka eti ti vučitelje samo té idejo vu cėrkev, či je rěd orgolánja na njem. Vŕostánje obiskávanja bože slŭžbe tŕ zrokŭje, kak verniki práviŭo.

Etiva dvá dogodka pokázeta razměnje destrukcio rěči. Nikaj drŭgo je nē ono, kak kolá zavěranje . . . gmáne rŭšenje . . . dŭše vmárjanje. Dobro je ešče to, ka so etakši dogodki, Bŕgi boji hvála, zadosta rědki.

Evangelichansko vadlŭvájne, kak blágo.

Nŕvo blágo je prišlo na plac. Cěna njega je rázločna. Vadlŭvájne je tŕ. Lŭdjě, žalost, tržijo žnjim. Te eden človek je odá, edna drŭga cėrkev je kŭpi. Kakše cěne se dájo dosėgnŭti na etom plac. Eden za ništerni dinár, ali za kakšo oblěko, drŭgi za kakšo slŭžbo, ali hráno, trěťji za pár plŭgecov zemlě po ženi, ali možěvi nihá tam svojo cėrkev.

Naturno jesto tŭdi takši, šteri za nikšo cěno neodstopijo od svojega vadlŭvájna.

V ednoj ščista rimokatoliškej vėsi je edna saměrna evangeličanska familija živěla. Familije jedini sin si je po smrti svoji roditelov pomočnico iskao. Vu svojoj vesnici jo je najšo, naturno katoliško deklino. Njegov evangeličanski dŭhovnik je tŭžno vzeo na znánje glás ženitvi toga mladěna. Priprávljeni je bio na tŕ, ka svojega jedinoga vernika tŭdi zgŭbi v onoj vėsi. Ali kak

velko je bilo njegvo sášenjé, gda so zdávanje pri njem obdržali i rezerváliš evangeličanskoj cérkvi dáti.

Tomi mladenci je vsega vrédno bilo njegovo vadiúvanje (Hszó.)

Charlyle Tomaš hèrešen englêški zgovinar etak piše od Luthera „Od hèrošov“ tituluša knigi svojoj:

„Etoga Luthera za istinskoga velikoga človeka držim; veliki je vu razumi, batrivnosti, ljubéznosti i poštenjé; eden ti nájvernêši i nájvrednêši lúdi. Veliki je, nê liki vözgladjeni obelisk, nego liki edna alpeška gora, tak prôsti, pošteni, niti za edno kaplico nepözoliva, splch drúgi cio nasledúje, kak toga naj veliki postáne. Ah, istina, nevtrilvi granit je, daleče, visilo goriségajoč do nébe, vu njegoví prepastaj so pa črstve vretine, večno zeléne, opojne doline z korinami! Právi dühovni hèros i prorok, za koga vezdášnje i prižestne stotine lahko zahválno molítev zunijo nébi.“

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Hvála pa Bôgi za nezgovoren dár njegov“ (II. Kor. 9, 15.)

Düševnoga lista *vsem čítitelom i vküpdelavcom ino štritelom blážene božične svêtké — i od Bogá blagosloveno srečno nôvo leto želê*
REDITELSTVO.

Nôvi létnik. Z etov numerov začnemo z Bogá pomočjöv nôvi-, zdá že 15. létnik etoga našega Lista. Düševni List je slovenski evangeličancov jedini pobožen list. Cio njegov je: služba prëkmurski i občinski evangeličanski interesov. Düševni List mësečno izbája. Istine našega evangeličanskoga vadiúvanja, pobožne, návučne artikuluše, pripovësti i fontošnéše cerkevne dogodke vezdášnji časov prináša. Krôniker je prëkmurski evangeličanski gmán. Vu dühl evangelioma krepí düše. Z istinov i rožjom Kristušovim se bori prôti grêhi. Vsáka slovenska evangeličanska familija i pojedini človek si naj narôči ino širi Düševni List. Düševni List naj nefali s stola niti edne slovenske evangeličanske familije! Z pošúvanjem — Reditelstvo.

Visiko odlikovánje našega püšpeka. Dr. Popp Filip naš püšpek so od vsevučilíša v Braslauji z častnim doktoratom teologije odlikováni. Vu vernoj službi sebê aldúvajoč dela-

jočega našega püšpeka eto preštímanje je osebné zaslužénosti i celo našo jugoslovensko cérkev pozdignolo na visino odlikovánja. Z istinskov radostjov i pošúvanjem pozdrávlamo odlikovánoga ljubénoga višjega pastéra cerkve naše.

Lübéznost obláda. Svét skoron néma vékšega pitanja, liki je sociálno pitanje. Te veliki predgar pokôre, Ivan Krstitel, tó pitanje etak veli rëšiti: „Ki má dvê süknji, naj dá tomi, ki nema i ki má jëstvino, prispodobno naj dela“ (Luk. 3, 11.) Kristuši je milo to lüdstvo i záto veli: lübi bližnjega tvojega, liki samoga sebê. (Mt. 22, 39) Známo dobro, ka etak činítelje neželéjo, naj se od lúdi dičijo, vëm nájvečkrát „tak činijo álmoštvo: naj nezná lëva tvoja, ka činí dësna tvoja“, dönok pa nemoremo eti zamúčati tisti čin dobrotivnoga srca, šteroga so storili naš seniorátni inšpektor, národní poslánec, g. Benko Jóžef, ka za božične svêtké z črëvli i štrümpflami obdarújejo več — ménje srmaški otrok na vsê šoláj Sobočkoga sreza. — Spodobno naš domačin, g. Weren Jožef veletrgovec v Celji so se páli nê spozábili z siromákov svoje rojstne fare, ár so njim lépe dáre poslali k puconskomi dühovniki. — Oh kak náčiše bi lahko bilo živlénje, či bi túdi vsákoga drúgoga stiskávala Kristušova lübézen ino bi hitili spunjávatí ono adventno gorpozvánje: „Trôštajte, trôštajte moje lüdstvo!“

Neküpte si drúgoga kalendarija, nego vsáka evangeličanska familija si naj správi naš lépi „Evangeličanski Kalendar“, šteri je pun s samim interesátnim, návučnim i hasnovitím čtenjom.

Spremembe vu Dijačkom Dômi. Ár so Banfi Števan dôbili vučitel'sko službo, na njihovo mesto v dijačkom Dômi je nazavüpnost Dijačkoga Dôma za pazitela pozvála Vučák Števana vučitel'skoga abiturijenta. Flisár Jánoš vpok. vučitel, ki so od 1924. septembra mao bili voditel Dijačkoga Dôma, za volo svoje starosti (že so vöstari 80 lét) z koncem decembra t. l. odstópijo od etoga svojega pozvánja. Za Njimi ml. Darvaš Aladar sobočki pom. dühovnik prevzemejo dühovno i materiálno vodstvo Dijačkoga Dôma. Na skrbovánje deklin Dijačkoga Dôma i mëstni fární deklin po nedelaj se túdi pozové edna diakonissa. — Z delovánja Fliszár Jánoša, ki skôz 12 lét so se paščili spunjávatí düžnost svojo, ka so skrbljivo vodili i verno gájili na nji zavüpano mladëzen ino D. Dôma materiálna dugovánja vu rëdi pelali, se bole-prestrano vu prižestnoj numeri spomenémo.

Nedela G. A. drůštva. V prvěšoj numeri smo zamerkali, ka Adventne nedele naši dűhovnické mēnbo vćinijo z predgancami. Tak na Adventno II. nedelo so Luthár Adam puconski dűhovnih v Gor. Petrovci glásili Božo sv. rēč. Ár pa pōleg dāvnoĝa cėrkevnoĝa navájanja na Adventno 2. nedelo návado mámo spōmenek Gustav Adolfa švédskoga kralá, hėrosa slobode naše evangeliomske vere posvetiti, záto z ednim je bio eti po predgi lēpi őšvetek Gustáv Adolfa drůštva. Ousvetka redovėk je ete bio : 1) Obćna pesem („Prebűdte se ino ćűjte“ 1, 2, 4. veršűš); 2) Novák Lajoš vućenec je deklamálivao „Zdrži, ka máš“ pesem. Lazar Jolanka vućenka je pa deklamálivala „Gustav Adolf“ pesem; 3) „Nevcagaj, oh ćrėda mála, 1. i 3. veršűš, popėvala je šolska mladina; 4) Luthár dűhovnik, kak predsednik prekmurskoga ev. senioratnoga Gustav Adolfa drůštva, so obdržali svoje predávanje od Gustav Adolfa i Gustav Adolfa podpornoga drůštva; 5) „Bojdi veren“ pesme 1. i zádñjen veršűš je popėvalo 5 deklin, na orgolaj so je sprevájali Paulik Jánoš š. ravnátel-kántor; 6) Kerćmar Oskar vućenec je deklamálivao „Švédski kamen“ pesem, Lázar Irma vućenka je deklamálivala „Na pomoć verebratom“ pesem; 7) „Hválmo mi vsi Bōĝa“ pesme 1. i 3. veršűš je popėvala Lázar Jolanka, na orgolaj so jo sprevájali Paulik Jánoš ravn. kántor; 8) Po zaključnoj molitvi dűhovnika je cėlo správišće popėvalo „Vadlűvájje, oh ti Boží dár“ pes.ne 1. i 8. veršűš. Vernici, ki so popolnoma napunili prestrano cėrkev, z velikov náležnostjov i z vrėlim popėvanjem so tao vzėli pri cėloj slűžbi, štera je od 3/4 10. do 12. vōre trpėla. Šolárje so navdűšeno deklamálivali i genlivo lepō popėvali. Istinska zahválnost bojdi tűdi na etom mesti vadlűvana Paulik Jánoši š. ravnáteli, fárnomi kántori, ki trűde nemilűvajōć, z vereľűbėznosti, vu krátkom vrėmeni so tak lepō návćili svojo mladino na deklamácije i popėvanje ino pri cėlom őšvetki jáko vesėlo skrbnost i aktivnost skázali. Pri vōldėnji z Bože hiže so vesníćki kurátorje offertorium nabėrali na cile Gustav Adolfa drůštva, petrovski vrėli ogengasilci pa, ki so korporativno nazōći bili, so razdelili na oĝlėd 25 falátov Evangelićanski kalendarijov i dosta numer Dűševnoga Lista. Bōĝ dáj, ka bi tak Gustáv Adolfa drůštvo, ka naši časopisi potomtoga ešće vėkše podpėranje najšli vu Gor. Petrovskoj fari.

Perth Amboy. Naši časopisov vrėli širitel Lajnsćek Lajoš nam eto pišėjo : dam Vam naznájje, ka so se naš dober farar, g. Smodiš Števan odselili v New York. Preveć na velko žalűjemo, ka so naš g. Smodiš dűhovnik tű povrgli, celō naši starci, šterim so oni od tistiga mao z punov lűbėznostjov slűžili, kak so cėrkev dáli gorizozidati. 12 lėt ino 4 mēsece so bili Oni eti Boží sluga. Vu tej dugi lėtaj so nam preveć verno oprávlali Bože slűžbe, záto nam je bolėzno, ka već nedo prinas. Vsi navkűper Njim, pa Njijovoj familiji želėmo od Gospodnoga Bogá dosta sreće tam vu novom mestu ! — Z naše stráni tűdi želėmo g. Smodiš dűhovniki Božo milošće pri vsė Njihovi őpravica i z ednim Njim z srcá zahválmo vso lűbėzen ino trűde do naši časopisov, šterim so tak vesėli ino vrėli širitel bili v Perth Amboyi.

Náĝla smrt. Dec. 6 ga od Bože slűžbe domō idōćega Heklić Kalmana z Nemćavec je žitka i smrti Gospōd z ednim nazáj k sebi pōzvao. Pokonják je 57 lėt živo; v Ameriki je tűdi hodo si krűh iskat; v Sibėriji je skōz 3 leta trpo mraz i glád. Poštűvani, cėrkev lűbėći mōž je bio, záto je vu soboćkoj fari veškoga kurátora ćěst tűdi noso notri do svoje náĝle smrti. Pri njegovom sprėvodi sta Luthár Ádim puconski i ml. Darvaš Áladár soboćki pom. dűhovnik mela trōštajoće govore. Vu pokojnom Heklić Štefan soboćki veletrgovec z železom svojega dobroĝa brata žalűjejo. — Goristánemo.

Smrt vzorne ženė. Poprėkno i velikotáljemájje je napravila prehrána smrt Temlin Terezije, roj. Kűhar na Vaneći, štero je dec. 9 ga žitka njėnoga 53 l., bláženoga zákonskoga živlenja 36. l., po dugšem vehnenji pōzvao domō k sebi te Vsamogoći. Pokojno, ki je edna preveć skrbna i prijazniva ženska bila, velika rodbina žalűje; med njōv : tűvárš, 3 sinōvje, sneha, mati, brat, sestra i stricovje, eden z tē v Egenbergi pri Grázi itv. Bōĝ vsega trōšta i milošće naj potrōšta i pokrepí te žalűvajoće z vűpanjem žitka vekivećnoga i bláženoga pávidėnja !

Apaće. Preveć vesėlo poroćilo smo dobili z Zagreba od našega prezvišenoga g. Pűspeka. Na njihovo dosta vrėdno posredűvanje je Gustav Adolfa centrálno predstojnikstvo v Leipzigi 400 Markov (7000 Din) posebne podpore zagvűšalo našoj diaspori. Vsem kotrigam naše gmáne je z tēm edna koledna radost správljena, ár páli ležėše bode naše bremen i moćnėše naše vűpanje k rešenji našega duga. Bōĝ blagoslávľaj toga smilenoga pomoćnika vsė raztorjeni verebratov : Gustav Adolfa drůštvo.

Sobočka gimnazija. Ka je od začétká zasédbe mao naše edno nárvékše želénje bilo, ali ka se je večkrát li edna senja vidila bidti, tó je zdá ednók veséla resnica postánola: sobočka gimnazija popolna 8 zločna bode. Pri zaključénji našega Lista smo zvedili, ka je kr. namestništvo podpisalo dekrét, ka se štiri zločna nepopolna gimnazija v M. Soboti bo pretvorila v 8 zločno popolno gimnazijo. Tüdi eden prav veséli božíčni glás bode tó vsemi našemü ljudstvi!

Turobní glási. Zádñji mēsec so se z Puconske fare odselili vu večnost: vd. Cipott Terezija, roj. Cipott v Markšavci, stara 77 let; Lončar Ana, roj. Goričanj v Lemerji, st. 66 l.; Škrilec Števan v Lemerji, st. 73 l.; Sinic Mikloš v Polani, st. 60 l. i eden otrok v Lemerji. — Naj májo sladtek grobski sēn i blážno goristanenje!

Evangelíčanski Kalendari se dobi v Bethleml pri g. Cipott Vinciji; v Perth Amboy pri g. Lajnšček Lajoši; v Newarku pri g. Zakoč Franci; v Buenos Airesi pri g. Škrilec Kolmani; v Montevideoji pri g. Škrilec Zoltani; v Chicagui pri g. Novak Mikloši.

Samovolní dári. Na goridržanje Düševnoga Lista: Kúhar Janoš (brežni) Puconci 5 D, Pentek Karol Polana 5 D, Škalič Dežó š. upr. Moravci 10 D, Feréneck Lajoš Moravci 5 D, Banfi Števan, Mikola Šandor Šalamenci 2 - 2 D, Mr. Šiftar Ida Maribor 30 D, Rátkai Vilma Seborci 4 D, Črpnjak N. Rezovac 20 D, Pintarič Jožef Vaneča 2 D, Vrečič Viktor kur. Vaneča 5 D, Nemec Janoš Polana 5 D, Banfi Gizela Šalamenci 2 D, z Francuškoga Cigüt Karolina (rodjena v Črnelavci) i Andrēš Mariška (rodjena v Krajni) 10 - 10 D. — Na Dijački Dom: Sooš Kalman z sestrama z Francije 10 Din. — Na nesprhlivi věnec Luthárove Fliszár Šarolte: Barbarič Emilia Sebeborci 10 D, Sooš Kalman i sestri z Francije 20 Din. — Topla hvála všem!

Ka nôvoga? Té dni so se odselili v Kranj dugoletni sobočki srezki načelnik g. Lipovšek Gašpar. Na kolodvori so njim praj debele skuze kapale, gda so od ništerni prijátelov slobód jemáli. Na njuvo mesto so imenovani g. Dr. Bratina Franc, ki so splošno prilúbleni po svoji objektivnosti i pravičnosti. Obema čestítamo! — Nj. kr. Visočanstvo knez namestnik so se povrñoli v Beograd iz Londona, gde so dugši čas bivali. — Na zahtevo protestantske cěrkvi i vláde na Angleškom je mogao doj zahváliti nekronani král VIII. Edvárd, ár se je zaróčo z gospo Simpsonovo, ki pa po angleškoj právdí ne bi mogla grátati kralica. Novi král je zdaj 41 let star nje-

gov brat VI. Jurij, šteroga korunúvanje bode 12. maja. Bivši králj VIII. Edvárd, ki zdaj nosi naslov vojvoda Windsorski, se je naselo v grádi svojega prijátela multimilijonera Rotschilda v Ensersfeldi poleg Beča. Zdávanje s Simpsonovo bo prej v Beči. — V Ameriki so prepovedali vse filme, ki bi se nanášali na bivšega krála Anglije. — Gustáv švédski králj je té dni razdelio známe vsakoletne Nobelove znánstvene nagráde. — Na Kitajskom je kajenje opiuma od novoga leta naprej pod smrtnov kaštigov prepovedano. — Francija je obvestila Ameriko, ka ráto svojega dugá ne bo pláčala. — Naša držáva je sklenola trgovsko pogodbo z Francijo i Madjarsko. — V Francijo lahko pošlemo kukorco i pšenico, v Madjarsko pa les. Vogri nam pa pošlejo telefonske centrále, wagone i aerodinamične lokomotive. — Iz Čakovca se dnévno 1-2 vagona pur izváza na Angleško. Cena medjimurkim konjam ide gori, ár je tam precej taljanski kúncov. — Od novoga leta so zbrisani vizumi na Česko i Románsko; to je gospodárski dogovor Mále zveze. — Frankova vláda v Španiji edno za drugim lovi i potápła komunistične ládje iz Rusije. — Drušo linijo podzemelskih festungov je dála Francija zgraditi na nemškoj meji v dužini 800 km. — Nemci so veliko bojno ládjo „Gneisenau“ v Kieli pústili na morje z velkov parádijov. — Holandsko potniško letalo v zraki zgorelo. V plameni je našlo smrt 17 potnikov. — Zrúšila se je šola na Portugalskom. Okoli 60 je mrtvi, 200 ranjeni. — Nemško potniško letalo je trčilo na zemlo. Šest potnikov se je pri tom bujlo. — V Turčiji so 1200 hiš porúšile povodni, pri šterom je zgúbilo življenje 150 lidí. — Na Filipinih je velika povóden več jezér lidí odnesla. — V Kaliforniji je vojno letalo treščilo na tla i zgorelo, pri šterom je našlo smrt 21 oseb.

Pošta. Rose Perša Palisade. Obéselili so me topli redovje i veséli glás od prišestjá vnúkeca. Bóg ga živi! Od pietetnoga nakanenja i od vsega drugoga drugoč vu pismi. List rédno pošilamo, ali včasí je nazáj prišao! Kalendari smo tüdi poslali. Topeo pozdráv! — Vincent Cipott Bethlehem. Najñivi pismi sta se križale. Veseli me, ka se Nam bógši časi kívajo. Hvála za vse! Z-lúbězni punim pozdrávom! — Boldžar Franc Verville. Hvála za pisanje, dobro želénje i posláne pēneze! Kalendari smo odposlali; Düševni List bomo rédno pošilali, šteri je všem našim slovenskim veredománjem tem bole potreben, ár malo šteri more tam vu svojo evangelíčansko cerkev pohodjávati. Nebi smeo záto niti eden ostánoti brezi etoga Lista. Vse dobro Vam želémo! — Sooš Kolman i Sestri, Francuško. Pismo, pozdráve i pēneze zahválno préjali. Pēnez je prišlo 122 75 Din, tak smo na ništerne cile pár din. ménje mogli odločiti. Želénje radi spunimo. Dobro zdravje i boží blagoslov Vam nadale tüdi želémo.

Reformácia na Angleškom.

Naprejdáva: SILVÁNUS.

(Nadaljávaje.)

Púšpeki so živeli, kak velka gospoda, z hintóvi so se dáli voziti vu cérkev, jeli i pili so kak kralóvje, dokač ti nižiši dühovniki, ki so národ včill, so komaj meli na vsakdenéšnji krúh. Národ je pa med vadlúvánjskom štúkanji sploj zapúščen bió.

Pri tákšoj žalostnoj cérkvenoj stávi so se vnógi zblódlili vu krščanstvi. Vnógi so se dvojuvati začali i prišo je čas angleškoga Deismus-a, ali slobodnomišlénja, gda se je krščanstvo odkrito, z rečjóv i pismami začalo ošpotávati. Vnóge vnožine, prijáтели lehkomišelnoga živlénja, so se pridružili k včenjé ti slobodno mišlávajóčim, pri šteri so več slobodnoga meli za svojo razvúždanost, kak pa vu rěsnom krščanstvi. Tak je prišlo pri zevčeni i prósti do edne nemárnosti i plamen evangeliúma se je za vžgašnenoga vido.

Etím deistom so ništerni zevčeni módrí prótistanoli, ali zgoránja sveklost i pót méra nam ne pride od zevčenosti, nego od pokóre i povrnénja. Či mi Božo voló činiti štémo, té spoznamo, kak Jezus v Janóša evang. 7 fáli erčé, ali je Njegovo včenjé od Bogá, ali pa On sam od sébe gučí. Eto pót je angleškomi národí te zmožen John Wesley pokázo.

John Wesley se je 1703. leta v severnoangleškej grofovčini Lincoln naródo. Eden od tré sinóv ednoga poštenoga pobožnoga dühovnika. Njegva mati je imenitna žena bila, z šterov si vnóge interesantne pisma spreminjávo, gda je studírao. Universo je v Oxfordi dokončao i je ostro živlénje vodo. Póleg toga je pri svoji znanstveni knjigaj z veséljem čtéo pobožna pisma i od 1729. je voditel postano od svojega brata osnovlenoga drúštva, šteroga cil je bio: kotríge vu čtenjé pobožni knjig, v večkrátnom vživanji sv. večérje, v obškanji ti siromákov, betéžni i robov, v pažnji na eden drúgoga i v skupnoj molitvi, njé krščansko živlénje krepiti i napré pomagati. Vu tom časi je Wesley v Oxfordi takzváni „fellov“ postano, t. j. právomočna kotríga zevčenoga króža z šenkaním stanovánjem i z hránov, nadale „lektor“ ali vučitel grčkoga jezika i „tutor“, tó je: voditel študentov. Etoga drúštva délavnost je do 1735. leta trpěla i da so mládi študenti vu tom deli edno odlóčeno metodo (eden vorcan) meli, z šterov so drúge na pobožnost nagibali, so je lúdjé preci za

„Methodiste“ imenúali, štero imé se njím je niti né napáčno vidlo. Na tјeden so se dvákrat postili i tak so túdi né ostanoli brezi ošpotávánja, ali ti prijáтели so se né dosta čemerili nad tém. Ali Wesley je pri svojoj navdúšenosti dónok né najšo dúševnoga méra, kak to vu ednom písmi svojoj materi piše. Tak je zdá Wesley svojo navdúšenost za Kristuša poduplérati štéo i je na eden znótréšnji glás poslúhšávši z svojim bratom v severnoameriško držélo Georgino odišo, da bi vu dúševni potrebčinaj slúžo tím tápri-seljením koloníštom i da bi te poganske indijance na krščansko správo. Kak onoga časa vsi lúdjé, tak túdi Wesley je míšlo, ka so indijanci, kak deca, na vse privolní, bógajóči i vse gori vzemejo, ka se njím ponúdi. Ali tédva brata sta se vkanila, žalostno sta mogla poskústiti, ka pri indijancaj na kelko brezi dúšnevěsti se vmárjajo rodíteli i deca i poštenjé sploj ne poznajo i celo živlénje njím je od hotlivosti sploj pokvarjeno. Túdi nad kolonistov dívje sírovosti sta se spáčila tak, ka sta se za pár lét brezi kákšega nás-haja nazáj na pót vzéla próti dómi.

Na bródi je Wesley spozno ništerne vó-vandrajóče famillije z Herrnhut a, štere je Dávid Rítzschmann vodo. Eden strašen oceánski viher je bród vu nevarnost spravo, vu šterom viheri se je Wesley pred smrtjóv i sódbov Božov ob-čúto. Grozna bojazen ga je obišla i drúgi pót-niki so pa preklinjávali i psúvali. Ali ti Herrnhutski so pa vu zadovolnom méri edno hválo dávajóčo psem popěvali. „Vi se ne bojíte i vaše žene i deca?“ je pita Wesley i eti so njemi odgóvorili: „Né, mi se smrti ne bojímo, ár mi domó pridemo k Zveličíteli.“ Eti so že najšli ono radost, štera je Wesleyi falila. V Ameriki se je túdi z Spangenbergom najšo, ki je sledi herrnhutske „Bratínske gmajne“ púšpek gráto i ki je Wesleya opóto, ka njemi ešče svedóstvo Sv. dühá i zégvúšnost na Božo sinovčino falí. Tó je Wesley túdi sam občúto i se je prítóžo: „Jas sem vu Ameriko šó, naj na povrnénje búdim indíance, ali što pa povrné mené, što me oslobodí od mojga húdoga srcá nevórnosti.“

Nazáj pridóči vu London se je z Peter Böhler om, ednim dühovnikom bratínske cérkvi najšo, ki je Wesleya krepio vu veri. Böhler njemí je posvedóčo, ka jedíno vera je ona, štera človeka z kmice na svekloščo, z gréha i bojazní vu stávo posvečenjá i bláženstva lehko pripela. Túdi drúgi so ga ogvúšali, ka njím je Bóg etak-šo vso bojazen obládajóčo vero darúvo.

(Dale.)